

9.3. Суғурталовчи, Суғурта қилдирувчи ва Наф олувчи ўртасида суғурта ҳодисаси содир бўлганлиги ёки бўлмаганлиги, Наф олувчи суғурта товонини олишга ҳақли эканлиги, Суғурта қилдирувчи суғурта товонини қоплаши мажбурияти ва суғурта товонининг миқдори юзасидан баҳс бўлмаган тақдирда эълон қилинган талаблар Суғурталовчининг розилиги билан суддан ташқари (судгача) бўлган тартибда қониқтирилиши ва суғурта товони тўланиши мумкин.

9.4. Суғурта ҳодисаси суддан ташқари тартибда ҳал этилганда Суғурталовчи томонидан зарарнинг ва суғурта тўловининг миқдори мутасадди идораларнинг зарар, унинг тавсилотлари ва оқибатлари тўғрисидаги, етказилган зарарнинг миқдорини, ХИЧ объектидаги авария ва етказилган зарар ўртасидаги сабаб ва оқибати жиҳатидан боғлиқликни тасдиқловчи ҳужжатлари асосида аниқланади.

Юқорида кўрсатилган ҳужжатлар асосида Суғурта ҳодисаси тўғрисида далолатнома тузилиб, Суғурталовчи, Суғурта қилдирувчи ва зарурат туғилса, Наф олувчи томонидан имзоланади ва Суғурта қилдирувчининг зарар етказилганлиги учун фуқаролик жавобгарлиги юзага келганлигини тасдиқловчи ҳужжат бўлиб ҳисобланади.

Суғурталовчи ХИЧ объектидаги авария натижасида етказилган зарарнинг ҳақиқий миқдорини аниқлаш учун мустақил экспертлар ва/ёки бошқа шахсларни (ёки ташкилотларни) жалб қилишга ҳақли.

9.5. Суғурта товони тўлови бошқа шахсларнинг ХИЧ объектида авария бўлган пайтдан бошлаб уч йил ўтгунга қадар қўйилган талабига (зарарни қоплаш тўғрисидаги талабларга) кўра амалга оширилади.

9.6. Суғурта товони (суғурта пули) тўлови Суғурта Выплата страхового возмещения (страховой суммы) осуществляется в течение 10 (десять) рабочих дней со дня подписания Акта о страховом случае.

9.7. Суғурта товони тўлови ушбу Суғурта шартномасининг 1-иловасида кўрсатилган, белгиланган суғурта пуллари чегарасида амалга оширилади.

Агар ушбу Суғурта шартномаси бўйича турлича энг кам суғурта пуллари белгиланган бир нечта ХИЧ объектлари суғурталанган бўлса, аниқ суғурта ҳодисаси бўйича суғурта товони тўлови фойдаланилаётганда авария юз берган ХИЧ объекти бўйича белгиланган суғурта пули чегарасида амалга оширилади. Энг кам суғурта пулида ошган зарарнинг ўрнини бошқа ХИЧ объектлар учун белгиланган суғурта пуллари эвазига қоплашга йўл қўйилмайди.

9.8. Суғурта товони тўлови ушбу Суғурта шартномаси тузилаётган кунда миқдори белгиланган суғурта пуллари чегарасида ва барча ҳолатларда улардан ошиб кетиши мумкин эмас, ушбу Суғурта шартномасининг 7.2.4-бандида кўрсатилган ҳолатлар бундан мустасно.

9.9. Авария оқибатларидан келиб чиқиб, суғурта товони ўз ичига қўйидагиларни олади:

а) жабрланувчининг мол-мулкани йўқотилиши ёки зарарланишидан етказилган зарарни тиклаш.

б) жабрланган шахснинг (Наф олувчининг) ҳаёти ва соғлиғига етказилган зарарни қоплаш. Махсус қўшимча шарт: Ҳаёт ва/ёки соғлиққа етказилиши билан боғлиқ бошқа шахсга (Наф олувчига) тегишли суғурта товони миқдорини аниқлашда содир бўлган воқеа тавсифи ва тавсилотларидан келиб чиқиб, тезкор ва сифатли суғурта ҳимоясини тақдим этиш мақсадида Суғурталовчи ўз хоҳишига кўра суғурта товонини белгилашнинг турли услуб, шакллари билан белгилаши ва тўлаши мумкин.

в) атроф-муҳитга етказилган зарарни қоплаш (ернинг, унинг қарисининг, остки ва устки сувларининг ифлосланиши);

г) ушбу Суғурта шартномасининг 7.2.4-бандига мувофиқ харажатларнинг ўрнини қоплаш.

9.10. Суғурта товони (суғурта пули) бевосита Наф олувчига – бошқа шахсга (шахсларга) тўланади. Ушбу Суғурта шартномаси 7.2.4-бандида кўрсатилган харажатларни Суғурта қилдирувчига қопланади.

9.11. Суғурта товони тўлови томонлар суғурта ҳодисаси тўғрисидаги далолатномани имзоланган кундан бошлаб 10 (ўн) иш куни ичида барча ҳолат ва тавсилотлар ўрганиб чиқилгандан кейин амалга оширилади.

9.12. Суд қарори устидан белгиланган тартибда арз (норозилик) қилинган тақдирда, агар бирламчи қарорга биноан ижобий ёки салбий ҳулоса қилишнинг имкони бўлмаса, Суғурталовчи суғурта товони (суғурта пули) тўлаш масаласини якуний суд қарори чуққунга қадар қолдириши мумкин.

9.13. Суғурталовчи етказилган зарарни аниқлаш мақсадида қўшимча текширув ўтказишга ҳақли. Шу муносабат билан у аварияни техник текшируви материалларини, зарар етказилганлиги юзасидан мутасадди идораларнинг ҳужжатларини, тиббий ҳулосаларни, йўқотилган (шикастланган, нобуд бўлган) мол-мулк ҳақида ҳулоса қилишга имкон берувчи ҳисоб-китоб ҳужжатларини, амалга ошириган ишлар қийматини, шунингдек боқа зарур ҳужжатларни талаб қилишга ҳақли.

9.14. Агар суғурта ҳодисаси содир бўлган пайтда Суғурта қилдирувчининг ушбу Суғурта шартномаси билан суғурталанган жавобгарлиги бошқа суғурталовчиларда суғурталанганлиги маълум бўлса, ушбу қалтисликка нисбатан Суғурта қилдирувчи томонидан тузилган барча суғурта шартномалари бўйича умумий пулига ҳар бир суғурталовчи ўзи тузган суғурта шартномаси бўйича суғурта пулини мутаносиб миқдорда суғурта товони тўлайди.